

Izvještaj o javnoj raspravi projekta

Općina Sukošan je provela javnu raspravu projekta, sukladno strukturnim pravilima ONP-a. Javna rasprava bila je otvorena u razdoblju od 22.3.2019. do 23.4.2019. Obavijest o pokretanju javne rasprave dostavljena je NOP-u, koji je tu informaciju objavio na mrežnim stranicama NOP-a (<https://nop.hakom.hr/>).

Svi dokumenti za javnu raspravu postavljeni su na mrežne stranice Općine Sukošan, što je obuhvaćalo:

- upute za sve sudionike javne rasprave;
- studiju izvodljivosti projekta i nacrt PRŠI-ja, kao objedinjeni dokument u verziji v2.0, zajedno s pripadajućim Prilogom A u verziji v2.0 s podacima o adresama na području obuhvata projekta, kao podlogom za određivanje boja (mapiranje).

Do završetka javne rasprave svoje podatke, komentare i prijedloge vezane uz projekt dostavile su sljedeće zainteresirane strane, ujedno i operatori elektroničkih komunikacija na području Republike Hrvatske:

- Hrvatski telekom d.d., Roberta F. Mihanovića 9, Zagreb;
- A1 Hrvatska d.o.o., Vrtni put 1, Zagreb.

Očitovanja Općine Sukošan na podatke, komentare i prijedloge operatora koji su zaprimljeni u postupku javne rasprave projekta, zajedno s relevantnim zaključcima koji su ugrađeni u konačnu verziju PRŠI-ja, nalaze se u nastavku.

Podnositelj	Red. br.	Podaci/prijedlog/komentar	Očitovanje
Hrvatski telekom d.d. (HT)	1.1	HT predlaže izvedbu projekta putem investicijskog modela A te iskazuje interes za sudjelovanje u projektu.	Komentar se prima se na znanje.
	1.2	HT dostavlja iskaz komercijalnog interesa (najavu komercijalnih ulaganja) na području obuhvata projekta. Iskazani komercijalni interes obuhvaća ulaganja na području naselja Turanj u Općini Sveti Filip i Jakov (498 adresa), korištenjem FTTC VDSL2/vektoring tehnologije. Predviđeni iznos ulaganja je 534.000 kn, a ulaganja se planiraju izvesti do kraja 2020.	Planirana komercijalna ulaganja su prihvaćena kao vjerodostojna. Adrese planiranih ulaganja isključene su iz ciljanih područja provedbe projekta.
	1.3	HT u Prilogu A dostavlja detaljne podatke o područjima obuhvata projekta na kojima je trenutno u mogućnosti pružati širokopojasni pristup s brzinama od najmanje 30 Mbit/s. HT traži da se sve adrese za koje je naznačeno da je dostupna ili se planira dostupnost nepokretnog širokopojasnog pristupa s brzinama od najmanje 30 Mbit/s isključe iz ciljanog obuhvata provedbe Projekta, a s obzirom da navedene adrese predstavljaju tzv. siva područja.	Podaci su uzeti u obzir i uvaženi. Sve adrese, za koje je HT u Prilogu A naveo trenutnu dostupnost nepokretnog širokopojasnog pristupa s brzinama od najmanje 30 Mbit/s, isključene su iz ciljanog područja provedbe projekta i, u postupku mapiranja, su označene kao siva područja.
	1.4	HT detaljno obrazlaže karakteristične slučajeve nepodudarnosti inicijalnog stanja dostupnosti širokopojasnog pristupa iz HAKOM-ovog PPDŠP-a i podataka o dostupnosti širokopojasnog pristupa i najavljenih ulaganja koja je dostavio tijekom javne rasprave projekta.	Informacija se prima na znanje. Nakon analize svih podataka o dostupnosti koje su dostavljene na javnoj raspravi projekta, svi dvojbeni slučajevi adresa koje su inicijalno sive ili crne, a konačno bi bile bijele (nakon analize podataka koji su dostavljeni na javnoj raspravi projekta), upućene su u provjeru u NOP, te u konačnici usklađene prema očitovanju NOP-a.
	1.5	Mišljenje na predložene lokacije demarkacijskih točaka. HT predlaže formiranje 6 pristupnih čvorova (ujedno demarkacijskih točaka) u Projektu te ih navodi u tablici. Radi se lokacijama u Sukošanu, Galovcu, Svetom Filipu i Jakovu, Raštanima Donjim, Raštanima Gornjim te Škabrnji. HT napominje da će, u slučaju provedbe projekta po modelu A i odabira HT-a kao operatora u projektu, ispuniti sve obveze u pogledu koordinacije uspostave demarkacijskih točaka s NP-BBI programom, u skladu s mjerodavnim uputama NOP-a.	Komentar se prima na znanje. Prijedlog HT-a oko broja i lokacija demarkacijskih točaka uzet je u obzir i unesen u poglavlje 2.6. Konačni prijedlozi lokacija demarkacijskih točaka navedeni su u poglavlju 2.6. PRŠI-ja i usklađeni su s Uputom NOP-a o demarkacijskim točkama od 28.2.2019. i zaprimljenim očitovanjem OIV-a koje je nositelju projekta dostavio NOP.

Podnositelj	Red. br.	Podaci/prijedlog/komentar	Očitovanje
	1.6	<p>Struktura i razina maloprodajnih paketa (poglavlje 2.5.2 ONP-a) HT smatra da je planirana zahtijevana minimalna razina pružanih maloprodajnih usluga na NGA širokopojasnoj mreži prihvatljiva, ukoliko će predloženi veleprodajni uvjeti i naknade koji će proizaći iz projekta biti u skladu s veleprodajnim uslugama koje HT nudi u tom trenutku i koje su kao takve regulirane od strane HAKOM-a.</p>	<p>Komentar se prima na znanje. Način određivanja i odobrenja veleprodajnih uvjeta propisani su strukturnim pravilima ONP-a i nisu nužno vezani za HT-ove veleprodajne usluge.</p>
	1.7	<p>Veleprodajni uvjeti pristupa (poglavlje 2.5.3 ONP-a) Vezano za predložene veleprodajne usluge u projektu i predloženo vremensko trajanje pružanja istih HT nema primjedbe na iste s obzirom da su u skladu s veleprodajnim uslugama navedenima u poglavlju 2.6.1 ONP-a (Obvezni skup podržanih veleprodajnih usluga). Također, HT nema primjedbi na opisani postupak određivanja naknada za navedene veleprodajne usluge s obzirom da je isti u skladu s opisanim postupkom određivanja veleprodajnih naknada u poglavlju 2.6.2 ONP-a (Pravila određivanja i nadzora veleprodajnih naknada). Međutim, HT ovim putem izražava svoje mišljenje i na veleprodajne uvjete pristupa (poglavlje 2.5.3 ONP-a) koji su navedeni u poglavlju 1.9.2 Projekta (<i>Regulatorni aspekti izvedbe projekta</i>), na dio: „<i>Veleprodajni uvjeti pristupa NGA mrežama trebali bi se, u najvećoj mogućoj mjeri, podudarati s regulatornim obvezama koje su propisane operaterima sa značajnom tržišnom snagom (engl. Significant Market Power – SMP)</i>“. Također, vezano za citirani dio HT preporuča da se ista promijeni na način da glasi: „<i>Veleprodajni uvjeti pristupa NGA mrežama trebali bi se u potpunosti podudarati s regulatornim obvezama koje su propisane operaterima sa značajnom tržišnom snagom (engl. Significant Market Power – SMP)</i>.“ Vezano za podržane veleprodajne usluge i određivanje veleprodajnih naknada HT u komentarima navodi dopunu u pogledu obveze pridržavanja trenutnih regulatornih obveza koje su propisane HT-u, kao i svih budućih promijenjenih ili novih regulatornih obveza koje će biti propisane HT-u.</p>	<p>Komentar se prima na znanje. Prima se na znanje HT-ovo slaganje s predloženim veleprodajnim uslugama, kao i s opisanim postupkom određivanja veleprodajnih naknada. Prijedlog vezivanja veleprodajnih uvjeta s regulatornim obvezama SMP operatora se ne prihvaća. Pravila određivanja veleprodajnih naknada propisana su strukturnim pravilima ONP-a. Striktno vezivanje veleprodajnih uvjeta i naknada u NGA mreži koja će se izgraditi projektom, za iste takve uvjete i naknade koje će u tom trenutku imati regulirani SMP operator(i) na tržištu, nije zahtijevano strukturnim pravilima ONP-a.</p>

Podnositelj	Red. br.	Podaci/prijedlog/komentar	Očitovanje
	1.8	<p>Korištenje postojeće infrastrukture HT dostavlja preciznije podatke o: a) trasama i slobodnim kapacitetima kableske kanalizacije, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnim kapacitetima; b) trasama, odnosno položajima stupova nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnim kapacitetima; c) položajima antenskih stupova bežičnih mreža, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnim kapacitetima; HT u strogo povjerljivom dokumentu Prilog 2 dostavlja komercijalni cjenik za uslugu zakupa prostora na antenskim stupovima; d) postojećim mrežnim čvorovima i pripadnom slobodnom prostoru za smještaj (kolokaciju) opreme, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnom prostoru u predmetnim čvorovima; e) postojećim trasama svjetlovodnih kabela i pripadnim slobodnim kapacitetima, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup slobodnim kapacitetima predmetnih svjetlovodnih kabela; f) postojećim trasama mreže bakrenih parica, zajedno s uvjetima i iznosima naknada za pristup mreži bakrenih parica.</p>	<p>Podaci su uzeti u obzir i detaljnije opisani unutar Priloga E1 konačne verzije PRŠI-ja (kao povjerljiv dio PRŠI-ja).</p>
A1 Hrvatska d.o.o.	2.1	<p>A1 navodi da na navedenim područjima PRŠI-ja u nije u mogućnosti pružati širokopolasni pristup s brzinama od najmanje 30 Mbit/s na vlastitoj infrastrukturi.</p>	<p>Informacija je primljena na znanje.</p>
	2.2	<p>A1 navodi da ne planira poduzeti komercijalna ulaganja (bez državnih potpora) u pristupne mreže sljedeće generacije (NGA mreže) na području obuhvata projekta.</p>	<p>Informacija je primljena na znanje.</p>
	2.3	<p>Položaj demarkacijskih točaka. A1 navodi da je uz predložene pasivne demarkacijske točke navedene u PRŠI-ju za potrebe izgradnje mreže dovoljan jedan MPoP (demarkacijska točka s aktivnom opremom) smješten u Sukošanu koji može pokriti sve JLS-ove.</p>	<p>Prijedlog se prima na znanje. Općina Sukošan uzela je u obzir mišljenje A1 u pogledu lokacija demarkacijskih točaka. Konačni prijedlozi lokacija demarkacijskih točaka navedeni su u poglavlju 2.6. PRŠI-ja i usklađeni su s Uputom NOP-a o demarkacijskim točkama od 28.2.2019. i zaprimljenim očitovanjem OIV-a koje je nositelju projekta dostavio NOP.</p>

Podnositelj	Red. br.	Podaci/prijedlog/komentar	Očitovanje
	2.4	Struktura i razina maloprodajnih paketa. A1 je spreman u potpunosti podržati zahtijevanu minimalnu razinu (50 Mbit/s u <i>downloadu</i> i 10 Mbit/s u <i>upload-u</i>) pružanih maloprodajnih usluga u širokopojasnoj mreži. Dodatno naglašava da je spreman ponuditi osnovnu maloprodajnu uslugu širokopojasnog pristupa internetu velikih brzina minimalne brzine od 100 Mbit/s za sve krajnje korisnike na ciljanom području provedbe projekta.	Komentar se prima na znanje.
	2.5	Veleprodajni uvjeti pristupa. S obzirom da A1 planira graditi NGA širokopojasnu mrežu temeljenu na FTTH i LTE rješenju, sve veleprodajne usluge koje su navedene u Tablici 2-2 u poglavlju 2.11 PRŠI-ja, koje su kompatibilne s navedenim tehnologijama, bit će podržane. Vezano uz načela određivanja veleprodajnih naknada, A1 ističe da je za većinu veleprodajnih usluga HAKOM već odredio iznose naknada te će se iste, sukladno uputama iz ONP-a, smjernicama HAKOM-a o načelima veleprodajnog pristupa i veleprodajnog određivanja naknada, te opisu iz poglavlja 2.11 nacrtu PRŠI-ja, primjenjivati i za veleprodajne usluge na novoizgrađenoj mreži. A1 ostavlja mogućnost određivanja i drugačijih naknada, ovisno o tržišnim trendovima i razvoju određenih veleprodajnih usluga (npr. <i>bitstream</i> u mobilnoj mreži).	Komentar se prima na znanje.
	2.6	Vezano uz kriterije javne nabave za odabir operatora u modelu A, A1 navodi da prema objavljenom predmetnom Pozivu za model A kriterije i postupak javne nabave ne trebaju komentirati, s obzirom na promijenjenu proceduru odabira operatora u modelu A.	Komentar se prima na znanje.
	2.7	Korištenje postojeće elektroničke komunikacijske infrastrukture. A1 nema postojeće vlastite kabelaške kanalizacije na području obuhvata projekta. Podaci o antenskim stupovima bežičnih mreža su prijavljeni HAKOM-u i dostupni su na njihovim mrežnim stranicama. Detaljniji podaci se nalaze u Prilogu 2 i povjerljivi su.	Podaci su uzeti u obzir i detaljnije opisani unutar Priloga E2 konačne verzije PRŠI-ja (kao povjerljiv dio PRŠI-ja).
	2.8	Postupak određivanja boja. A1 navodi da Prilog A PRŠI-ja ne sadrži podatke o broju i vrsti prihvatljivih potencijalnih korisnika (stan, poslovni, javni) kao ni broj kućanstava na pojedinoj adresi, a oni su značajni prilikom projektiranja nove pristupne mreže. Stoga A1 traži da se ovi podaci prikažu u završnom PRŠI-ju.	Komentar se prima na znanje. Svi podaci o broju korisnika bit će navedeni u konačnoj verziji PRŠI-ja.
	2.9	Investicijski model. A1 preporuča da se kao investicijski model bira model A.	Komentar se prima na znanje.

Podnositelj	Red. br.	Podaci/prijedlog/komentar	Očitovanje
	2.10	A1 smatra da u PRŠI-ju nisu jasno definirane bitne pretpostavke za izradu poslovnog modela i financijskog plana te da su operativni troškovi preniski.	Komentar se prima na znanje. A1 nije naveo koje bitne pretpostavke nisu definirane za izradu poslovnog modela i financijskog plana (da li se samo radi o broju korisnika ili nedostaju i neki drugi parametri).